

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30

00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö 6.7.2022, VN/19184/2022-MMM-1

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen lausunto valtioneuvoston asetuksesta kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksille Ukrainaan kohdistuneesta Venäjän hyökkäyksestä johtuvan taloudellisen tilanteen heikentymisen perusteella myönnettävästä avustuksesta

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (jatkossa KEHA-keskus) esittää lausuntonaan seuraavaa:

KEHA-keskus toteaa, että asetusluonnos on valmisteltu hyvässä yhteistyössä kalatalousviranomaisina toimivien ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen kanssa. Asetustekstiin KEHA-keskuksella on yksi keskeinen huomio.

Avustuksen maksaminen (10 §)

Avustus on tarkoitus maksaa asetuksen mukaan yhdellä kertaa ennakkona. Avustuksen maksaminen yhdellä kertaa on tarkoituksenmukaista ja perusteltua yrityskohtaisen avustuksen pienen määrän sekä asetuksen voimassaolo huomioiden. Lisäksi päätöksen perusteella tehtävä kertamaksu avustuksen saajalle mahdollistaa avustuksen saamisen nopeasti yrityksen käytettäväksi.

Valtionavustuslaki 688/2001 mahdollistaa avustuksen maksamisen myös ennakkona (12 §). Pykälän 2 momentin mukaan valtionavustuksesta voidaan maksaa ennakkoa, jos se on valtion avustuksen käytön kannalta perusteltua ja valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista. Ennakolla tarkoitetaan momentissa sitä, että valtionavustus tai sen osa maksetaan jo ennen kuin valtionavustuksen käyttöön hyväksyttävät kustannukset ovat syntyneet.

Kalatalouden kriisitukea myönnetään kuitenkin yleisavustuksena, joka on prosentuaalinen osuus yrityksen jo toteutuneista kokonaiskustannuksista. Tuen määrä on 7 prosenttia viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2021 päättyneen viimeisimmän tilikauden tilinpäätöksen kokonaiskustannuksista tai viimeisimmän elinkeinotoiminnan veroilmoituksen kokonaiskustannuksista. Kalastusyrityksille, jotka harjoittavat ensisijaisesti troolikalastusta, tuen määrä on 15 prosenttia vuoden 2021 tilinpäätöksen kokonaiskustannuksista. KEHA-keskus toteaa, että olisi tarkoituksenmukaisempaa käyttää termiä tilikauden toiminnan kulut, kun kyse on tilinpäätöksestä.

Koska avustus myönnetään yleisavustuksena jo ennen avustuspäätöstä syntyneiden (kustannusten) toiminnan kulujen perusteella, ei kyseessä ole valtionavustuslaissa tarkoitettu ennakko. Asetuksen kohdassa avustuksen maksaminen (10 §) tulisi todeta, että avustus maksetaan yhdessä erässä. Maininta ennakosta tulisi poistaa. Avustus maksetaan tuen saajalle

2.8.2022

Julkinen

ELY-keskuksen päätöksen perusteella ilman että avustuksen saajan tulee sitä erikseen hakea. Avustuksen maksamista koskevassa 10§ tulisi tämä myöskin todeta.

Ehdotuksen vaikutukset

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Ehdotetun asetuksen perusteella arvioidaan kalatalousviranomaisten käsittelyyn tulevan satoja avustushakemuksia. Asetuksen perustelumuiotiossa on arvioitu, että tukiviranomaisina toimivat ELY-keskukset tarvitsevat ainakin sisäisiä lisäresursseja avustushakemusten käsittelyyn. Mahdollinen lisäresurssien tarve koskee samalla tavoin myös KEHA-keskusta maksatuksia käsittelevänä viranomaisena johtuen päätösten arvioidusta suuresta määrästä sekä asetuksen lyhyestä voimassaoloajasta (voimassa 31. joulukuuta 2022). KEHA-keskus pitää vaikutusten arviointia kevyenä ja toteaa, että alaiselle hallinnolle tulisi uusia tehtäviä annettaessa huolehtia myös riittävistä resursseista niiden hoitamiseksi. Tältä osin ehdotusta voi pitää puutteellisena, ja KEHA-keskus ehdottaa tarkempaa volyymiarviota sekä resurssikeskustelua käytäväksi ennen asetuksen voimaan tuloa.

Avustuksen onnistuminen edellyttää haun avaamista riittävän ajoissa, sujuvaa hakemusmenettelyä ja tehokasta päätöstentekoa ELY-keskuksissa. Asetuksesta ei riittävästi ilmene, voidaanko tukea maksaa vielä vuoden 2023 puolella. Mikäli tuen tulee ollapaiti myönnetty myöskokonaan maksettu 31.12.2022 mennessä, olisi asetusta tai sen perustelumuiotiota hyvä tarkentaa tältä osin.

KEHA-keskuksella ei ole muita huomioita annettavana tähän asetusluonnokseen.

Heikki Heikkilä
tietohallintojohtaja, KEHA-keskus

Pauliina Smolander
maksatusjohtaja, KEHA-keskus

LIITTEET -
JAKELU KEHA johto

Tämä asiakirja KEHA/7426/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/7426/2022 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Heikkilä Heikki 03.08.2022 09:26

Esittelijä Smolander Pauliina 02.08.2022 12:29